

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 4 –

oktober – november – december

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 4 –

© ProRex Forlag 2014
www.prorex.dk
6070 Christiansfeld

1. oplag 2014
2. oplag 2018

All rights reserved.

Redaktør: Else Marie Larsen

Bibelcitater anvendt med tilladelse:

Bibeltekster fra den autoriserede oversættelse

© Det Danske Bibelselskab 1992

og Bibelen på Hverdagsdansk (HVD)

© Forlaget Scandinavia 2008

Kopiering må alene ske i henhold til lov om
ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

Forsidefoto: Line Thorø Østerby

Omslag, grafik: David Wanninger

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: CPI, Tyskland

ISBN 978-87-7068-091-2

Førord

At skrive en sang ad gangen passer fint til mig. At skrive en bog tager alt for lang tid. Jeg har aldrig været særligt vedholdende. Min tålmodighed rækker ikke, lige som den også hurtigt slipper op, når jeg skal indspille en hel cd. Hvordan det er gået til, at jeg gennem flere år har fundet ressourcer til at skrive ikke bare denne bog, men også de tre første bind i serien, står jeg undrende overfor. Men nu er de her – fire bind med en tekst og et vers eller flere fra Bibelen til hver dag i et helt år.

Der er ikke megen teologi i denne bog, om nogen overhovedet. Hensigten er ikke at undervise, men at gøre et spinkelt forsøg på at tænde et lys, så vi sammen kan finde vej gennem tilværelsen. Måske kan vi sammen søge ind i lyset – Guds lys – og der finde varme, vilje og vej til at fortsætte rejsen.

Jeg ved ikke, om du er ny læser, eller om vi har fulgtes ad siden den første januar i bind 1. Uanset hvad, glæder det mig, at du står med denne bog i hånden. Må jeg ønske for dig, at du – hvor end du befinder dig i livet – ser ham, som er lyset med stort L, og som er den eneste, der reelt kan jage mørket på flugt.

God rejse!

Hans Jørn Østerby

1. oktober

Evigt solskin

Din nye sol går aldrig ned, og din nye måne aftager ikke, for jeg vil for altid være dit lys. Din sørgetid er til ende.

Es 60,20 HVD

Vi er nu nået ind i oktober. Træernes blade står med fantastiske farver og flotte nuancer. Gå en tur i skoven og sug til dig. Tag alle dine sanser i brug; oplev farverne, indånd duften af formuldede blade, lyt til blæstens susen i trætoppene.

Kalenderen melder efterår og dermed vejrets uforudsigelighed. Blæser det en halv pelikan, eller viser oktober sig fra sin smukkeste side i dag? Begge muligheder foreligger. Der sidder blade på grenene endnu, og solen har stadig så megen magt, at den kan varme min kind, når jeg standser og stirrer op i dens lys.

Men det kolde efterår er på vej. Mørket er ved at tage magten. Vil mørket sejre denne gang? Nej, heller ikke i dette efterår. Mørke er ikke noget i sig selv, for det er intet andet end fravær af lys. Mørket vil aldrig i evighed kunne jage lyset på flugt.

Oktober kan være en mild, gavmild og farverig måned. Måske hænger der også enkelte æbler og pærer på træerne – eller som digteren Ludvig Holstein udtrykker det i sangen "Det lysner over agres felt":

Vel! Ræk mig da, o efterår,
en gravensten, som smager
af bækken ved min faders gård
og mulden i hans ager.

Højskolesangbogen nr. 336,4

I det tidlige efterår er naturen gavmild og skænker os det, vi skal leve af til vinter. Forhåbentlig har landmanden for længst fået

høstet sit korn, så vi kan få brød på bordet; frugt og bær er plukket i mængder, så der også bliver marmelade til brødet, uanset om den er lavet af mig selv eller Den gamle Fabrik.

Lys og mørke. Sol og skygge. Liv og død. I skyggen lever mos og alger i bedste velgående, mens de dør, når solen falder på dem. Solskinnet tager livet af dem. For orme og insekter, som lever i mudder, betyder det også døden at havne, hvor solens lys når dem. For mennesker er det modsat. Vi trives i lyset. Jeg glæder mig over at sidde i sensommersolen og mærke, at varmen stadig har magt. Den mørke vinter er på vej, jovist, men endnu har den ikke fået overtaget.

Det sker, at jeg færdes i skyggen. Ligesom regnormen frygter jeg nogle gange at ende ude i solen, for jeg slæber rundt på noget, der helst ikke skal se dagens lys. Men dér, et sted blandt alle skyggerne, står Jesus. Han ved, hvor jeg er. Derfor færdes han også der. Når vi mødes, er det som at komme ud i solen en lun oktoberdag.

Gud er mit lys, står der i dagens vers. Det, jeg ønsker, skal forblive i mørket, bærer han ud i lyset og ud af verden. Han vender mig ikke ryggen og går sin vej, når han ser, hvad jeg gemmer på i de dunkle kroge. Sammen forlader vi skyggen og følges ad ud i lyset.

Hvis du begræder, at lyset i disse dage mister sin magt, og dagene korter af, så tag dagens ord til dig, om at Guds sol aldrig går ned. Guds dage bliver aldrig korte – de er uendelige. Din sørgetid er til ende. Du skal ikke krybe langs husmuren for at holde dig i skyggen. Kom ud i solen, ud i Guds lys. Mærk varmen, kraften og glæden, du får der.

2. oktober

Tillidsfuld tro

Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses.

Hebr 11,1

Jean-Francois Gravelet var akrobat og linedanser. I midten af 1800-tallet kom han på manges læber og blev meget berømt for adskillige gange at gå på line tværs over Niagara-vandfaldene på grænsen mellem USA og Canada. Tusindvis af mennesker valfartede til de brusende vandmasser for at se denne vovehals krydse dybet på en tyk line uden hverken sikkerhedsnet eller livline.

I 1860 kom et kongeligt, engelsk selskab forbi for at se den berømte Gravelet balancere over vandfaldene. Først gik linedanseren på styler hen over linen, så med bind for øjnene; næste gang standsede han op ude på midten for at spejle et æg og spise det. Han trillede også en trillebør tværs over og gjorde det bagefter med en sæk kartofler i trillebøren. Folk var målløse.

Gravelet gik hen til hertugen af Newcastle og spurgte ham: "Tror du, jeg kan trille en mand over i denne trillebør?"

"Ja," svarede hertugen uden at blinke. Han havde jo lige ved selvsyn konstateret, at for Gravelet var stort set intet umuligt.

"Så hop om bord!" tilbød Gravelet.

Den store menneskemængde blev fuldkommen stille og ventede åndeløst på svaret. Hertugens adjutant afslog venligt tilbuddet.

"Er der andre her, som tror, jeg kan gøre det, og som vil sætte sig i trillebøren?" råbte Gravelet ud over folkeskaren.

Ingen meldte sig, før en gammel kone til sidst kom frem og tilbød at sætte sig i trillebøren. Hun tog plads, og den modige linedanser kørte den mindst lige så modige gamle kone tværs over vandfaldene. Jublen ville ingen ende tage, da de begge nåede velbeholdne i land.

Hvem er dog den modige kvinde? spurgte tilskuerne hinanden. Som en løbeild fór svaret gennem menneskemængden: "Det er Gravelets mor!" Hun kendte sin søn og havde fuld tillid til ham. Hun var overbevist om, at han kunne få hende over dybet i god behold.

Tro er at sætte sig i trillebøren og lade Jesus køre den. Selv når turen går ud over de mest brusende vandfald, kan jeg være tryg. Jeg må have tillid til ham, der kører trillebøren, og stole på, at han har styr på tingene. I grunden er tro ikke mere indviklet end som så. Tro er at sætte sig i trillebøren i tillid til Jesus.

Men hvor kommer min tillid fra? Ja, man kan for eksempel tænke på et tillidsforhold mennesker imellem. Jeg har ubegrænset tillid til min kone. Ikke tillid til, at hun kan alt i denne verden, men tillid til, at hun ikke svigter mig og altid vil mig det bedste. Hvordan har jeg fået denne tillid? Jeg har erfaret det gennem de tredive år, vi har været gift.

Jeg har også tillid til Jesus. Jeg har erfaret, at han vil mig det godt. Jeg har lært Jesus at kende ved at være sammen med ham gennem efterhånden mange år. Fysisk kan jeg ikke røre ved ham eller se ham, men alligevel kan jeg være sammen med ham. Jeg må tale med ham, bede til ham. Når jeg læser i Bibelen eller lytter til en god prædiken, når han knæler sammen med mig ved nadverbordet – ja, mulighederne for samvær er utallige!

Jeg tør godt sætte mig i trillebøren, når bare det er Jesus, som skubber den.

Hold min hånd, når jeg er træt og ikke magter mer'.
Hold min hånd og vis mig vej til ham, som var og er.
Når alle ord er sagt, bær mig i min nattevagt.

Hold min hånd

3. oktober

Slip dagen

Mit liv er i dine hænder.

SI 31,6 HVD

I forgårs mistede jeg en nær ven. I lørdags var han her; nu er han væk. Det er meget uvirkeligt og fylder mine tanker. I går da jeg skulle falde i søvn, kørte tankerne rundt i hovedet. Jeg kunne ikke finde ro. Taknemlighed over gode oplevelser med ham, sorg over at have mistet ham så pludselig og medfølelse med familien, der står tilbage med et liv i laser. Normalt kan jeg sagtens falde i søvn. Det kneb i nat. Det eneste, jeg kan gøre – og det gjorde jeg i nat – er billedligt talt at kravle ind til Gud og blive som et barn igen hos ham. Lægge mig i hans hænder og slippe ansvaret for en tid, så krop og sind kan finde lidt ro.

Dag og nat er vores naturlige døgnrytme, akkurat som vores åndedræt veksler mellem at give ud og tage imod. Dagen er til at give i. Den bruger vi til at yde og arbejde i, til at tjene hinanden i. Natten er tidspunktet, hvor vi får lov at lægge ansvaret fra os og blive som børn. Om dagen bærer vi ansvar, om natten lægger vi os og bliver selv båret. Natten bringer både nåde og velsignelse, hvor vi hviler, lades op og bliver båret ind i en ny dag.

Sidste nat var det svært for mig at tanke ny energi. Søvn blev en rastløs venden mig fra den ene side til den anden, uden at hverken søvn eller hvile indfandt sig.

”Hver dag har nok i sin plage,” siger Jesus (Matt 6,34). Egentlig er det en stor velsignelse, at jeg får lov at slippe en brugt dag og lægge den til side. Ved aftenstide lægger jeg mit arbejde fra mig, slipper dagens bekymringer og uro og putter mig hos ham, der ikke alene kan bære mig, men også alle mine bekymringer og min uro. Om aftenen er det så at sige tid til at vende tilbage til sig selv. Tid til at lægge det til side, som røg i alle retninger i dagens løb. Tid til at dvæle og lade tankerne strejfe lidt rundt i det, jeg har

oplevet, læst, mærket, nydt. At dvæle er at lade tanker, hjerte og åndedræt falde til ro.

Natten er tiden, hvor vi giver slip. Vi slipper den brugte dag og forventer en ny. Men samtidig en forsmag på dagen, hvor jeg giver helt slip og forlader denne verden. En aften lægger jeg den sidste dag fra mig og drager hjemover, som min ven gjorde forleden. Da vil jeg lægge mig i Guds hænder, ikke bare for én nat, men for evigheden. Da går jeg ind til hvilen hos ham. Der har hver dag ikke længere sin plage og sit ansvar, som jeg skal bære; men der er dagen evig og fyldt med Guds varme lys; skumringen er et vidunderligt, uendeligt farvespil, og engle synger hjertets musik; natten er lys som dagen, men med nattens særegne ro til samtale og samvær; og dæmringen er pjank og leg i Livets Flod.

Min Gud, kom til mig i mørket og omslut mig med din nåde.
Du er mit fristed, mit faste holdepunkt, mit hjem midt i verden.
Hos dig bliver jeg barn igen og bæres gennem tiden.
Tankerne tier hos dig, og hjertet falder til ro.

Margareta Melin

4. oktober

Maleriet, der forsvandt

Og alle folkeslagene skal samles foran ham, og han skal skille dem, som en hyrde skiller fårene fra bukkene.

Matt 25,32

Hvis du får mulighed for det en gang, så besøg Viborg Domkirke. De fantastiske malerier, som kirken er dekoreret med overalt, er betagende. Kunstneren er Joakim Skovgaard, og han malede Bibelens store fortællinger på kirkens vægge og loft.

Vi har flere gange taget vores børn med ind i domkirken. Vi begyndte i det ene hjørne med Adam og Eva og sluttede i den anden ende, efter at have set og suget til os af de bibelske beretninger. Man taber pusten. Billederne er overvældende.

Da jeg skrev på denne bog, havde jeg lavet en andagt over et af billederne i kirken. Jeg vidste, at det var på væggen i højre side af skibet, lige før man når op i koret. Jeg vidste også, at billedet forestiller Jesus på en trone, og foran ham står to flokke af dyr. På den ene side af ham står en masse væddere og på den anden side en stor flok får. Billedet skildrer den dag, Jesus skiller fårene fra bukkene, som det siges i dagens vers.

Udtrykket "At skille fårene fra bukkene" bruges ofte, når der sker en udvælgelse. Når tempoet sættes op i maratonløbet, så de hurtigste trækker fra, skilles fårene fra bukkene. Når finalen nærmer sig i talentkonkurrencen på tv, sies nogle af deltagerne fra, fårene skilles så at sige fra bukkene. Når Jesus derimod taler om udskillelse, er det ikke de dårligste, der skilles fra de bedste, eller de langsomste, der falder fra hovedfeltet, men til gengæld er konsekvenserne uoverskuelige.

Så nænsomt som muligt ville jeg skrive en andagt om den dag, hvor vi står foran dommeren og bliver stillet til regnskab for vores liv. Der var bare det lille men, at redaktøren på forlaget er velbe-

vandret i malerierne i Viborg og derfor undrede sig over, hvor jeg havde set det billede i domkirken. Resolut satte jeg mig i min bil og kørte til Viborg. Jeg vidste nøjagtigt, hvor billedet var, og hvordan det så ud.

Det var der bare ikke. Intet billede af Jesus og en flok dyr. Jeg gik rundt i kirken og ledte og ledte, men forgæves. Maleriet var der ikke! Over alteret er der til gengæld et gigantisk maleri af Jesus på tronen, mens en kæmpe stor menneskeskare står foran ham i dyb taknemlighed. Jeg stirrede længe på billedet. Hvor var fårene blevet af? Hvor var bukkene? Hvor var dommen? Væk. De er i hvert fald ikke at finde blandt de fantastiske malerier i domkirken i det midtjyske.

Det blev i sig selv en andagt for mig. Er dommen væk? Skal jeg ikke stå til regnskab for mit liv? Jo, det skal jeg. Det skal ethvert menneske.

Men de, der står foran tronen, har erkendt, at de ikke egenhændigt kan klare en revision af deres livs regnskab. Derfor har de taget deres tilflugt til Jesus, som både kan og vil betale gælden, der hober sig op på kontoen. "*Den, der tror på ham, dømmes ikke,*" siger Jesus (Joh 3,18). Jeg behøver ikke frygte nogen dom, når jeg har givet mit liv i hænderne på Jesus. Han står inde for mig mod enhver anklage, der måtte komme. I stedet for at bæve ved tanken om et stort billede af dommen kan jeg fryde mig over billedet af den tilbedende skare foran kongens trone.

Den vil jeg være en del af engang.

5. oktober

Værsgo at spise

"Sandelig siger jeg jer: Jeg skal aldrig mere drikke af vintræets frugt, før den dag jeg drikker den som ny vin i Guds rige."

Mark 14,25

Det var en juliaften i 1980. Vi var i Oberammergau i Sydtykland, hvor vi dagen efter skulle se det store passionsspil, som opføres på de kanter. Vi slentrede en tur rundt i byen i den lune sommeraften. Pludselig befandt vi os i en lille undselig kirke, hvor vi havnede midt i en gudstjeneste. Vi satte os og nød den forunderlige og skønne samhørighed, man fornemmer, når man som kristen befinder sig til gudstjeneste et hvilket som helst sted i verden med vildfremmede mennesker.

Det blev tid til nadver, og vi gik med. Vi fik brødet og studsede en kende, da præsten derefter kom rundt med alterbægeret og lod hver altergæst drikke direkte af bægeret. Sådan gør vi nu ikke, der hvor jeg kommer fra. Men det var en dejlig oplevelse at have fællesskab med brødre og søstre, vi slet ikke vidste, vi havde.

Den sidste aften før sin død er Jesus sammen med sine disciple. De spiser sammen. Det er et specielt måltid, både på grund af den trykkede stemning og fordi Jesus benytter anledningen til at indstifte et helt nyt måltid. Siden da har det måltid været spist utallige gange over hele jorden, millioner af mennesker har taget del i det, som fx den juliaften i Sydtykland.

Hvorvidt Jesus er alvorlig hele aftenen, ved jeg ikke; men på et tidspunkt siger han noget, som får vennerne til at stoppe op midt i deres gumlen på det usyrede brød og hvidløgssduftende lamme-kød. De aner, at noget er anderledes; Jesus er anderledes. Han virker mere alvorlig og eftertænksom og benytter anledningen til at sige mændene nogle ord, som de aldrig kan ryste af sig igen.

For at sætte streg under ordene vasker Jesus disciplenes fødder.

Judas går sin vej. Inde i det sparsomme lys og værelsets lummer-varme sidder Jesus med resten af sine venner. Han fortæller dem, at han elsker dem, og at han har længtes meget efter at spise dette måltid sammen med dem.

Hver søndag har vi mulighed for at spise med. Og Jesus er med til bords. Vinen, vi får, er et tegn på den pagt – aftalen, som Jesus gerne vil indgå med os. En aftale om, at vinen, at hans blod, gør mig til et frit og tilgivet menneske. Invitationen til at spise med i "pagtsmåltidet" er åben. Enhver, som ønsker at spise sammen med Jesus, dvs. indgå en pagt med ham, er indbudt til at deltage i måltidet og sætte sig til bords.

Dér, ved det bord, har vi fællesskab med hinanden. Vi fornemmede det stærkt den sommeraften i Oberammergau. Dagen efter kunne vi i det fantastiske passionsspil se hele det efterfølgende drama udfolde sig for vores øjne. Aldrig i evighed kan nogen ændre pagten, som Jesus beseglede med sit blod, da han ofrede sit liv for at få fællesskab med dig og mig. Den er mere urokkelig end de sydtyske alper.

Hvad er vel vi?

Som man råber, får man svar.

I Herrens trætte øjne

lå mit liv helt åbenbar.

Jeg tror godt, han vidste, hvem vi var.

Jeg tror godt, han vidste, hvem vi var

6. oktober

At elske for evigt

"Ja! udbrød Adam. "Det er knogler af mine knogler og kød af mit kød!"

1 Mos 2,23 HVD

"Vi tror på kødets opstandelse", frem-siger vi til sidst i trosbekendelsen.

Før mig er den afdøde, som vi sæn-ker ned i gravens mørke, ikke mere et menneske. Sagt med andre ord, er

den krop, der er rådnet op i en grav i Vestjylland, ikke min far. Han er hos Gud med alt det, der er ham.

Hjemme hos os taler vi ind imellem om dette. Måske især, når vi sidder frustrerede tilbage i afmagt over dødens hærgen. Min kone og jeg har lavet en aftale. Det er store ord, vi har gang i – det ved vi godt – men vi har lovet hinanden, at den af os, der først kommer hjem til Gud, vil vente på den anden ved indgangen, så vi kan følges ad det sidste stykke ind i Guds gode land. For at minde hinanden om vores løfte synger vi ind imellem denne sang:

Vil du vente på mig, hvis du når til broen først,
så vi sammen krydser den brusende flod?
Jeg vil følges med dig ind i evighedens land,
hvor vores skaber står og tager imod.

Og skulle det hænde, at jeg må af sted før dig,
så kan du regne med, at jeg vil vente på dig.
Evigheden mangler noget, hvis du ikke er der,
derfor må vi følges det sidste stykke vej.

Uden dig er Evighedens Land ikke Paradis for mig.
Jeg vil gå på en ny jord af liv og lys,
men jeg vil gå der sammen med dig.

I den ondeste drøm er du ikke mere til.
Og jeg er ikke mig uden dig.
Derfor er mit håb, at når jeg kommer til Guds land,
vil jeg se, du står der og venter på mig.

Jeg har flere gange fået lidt skældud for sangen, fordi nogle mener, at sådan går det ikke an at tænke om evigheden. Men jeg har det godt med at tænke meget konkret om evigheden. Også – eller især når det drejer sig om mennesker, jeg elsker.

Vi har brug for at elske og blive elsket. Det bliver der rig mulighed for hjemme hos Gud. Der emmer alt af kærlighed, og intet kan forstyrre den. Vi vil elske Gud, blive elsket af ham – som vi for øvrigt altid er blevet – og vi vil elske mennesker omkring os. Ubetvinget. Paradis er paradiset, fordi Gud selv går tur gennem haven, og fordi du og jeg er der. Gud har skabt os til at blive elsket af ham – være sammen med ham og hos ham.

Jeg tror på kødets opstandelse. Jeg tror på en håndgribelig virkelighed for os hver især hos Gud, når tiden her på jorden ikke er mere. Da ser jeg Jesus ansigt til ansigt, og vi møder hinanden. Jeg tager mine kære i hånden og spæner ud på den bløde sommereng; vi traver op ad de indbydende bjerge og kaster os i vildt skiløb ned ad sneklædte tinder.

Glæd dig til at møde Jesus og dem, du holder af, der. Evigheden hos Gud er meget håndgribelig, så tænk endelig konkret om livet efter livet her på jorden. Jeg håber på endnu flere gode år på denne klode sammen med dem, jeg elsker. Hvis ikke, må vi fortsætte, hvor vi slap, når vi mødes hos Gud. Der kan ingen og intet skille os.